

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ І ЕКОНОМІКИ СПОРТУ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ
КУРСОВИХ, БАКАЛАВРСЬКИХ
ТА МАГІСТЕРСЬКИХ ДИПЛОМНИХ РОБІТ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ**

**спеціальності «Фізична культура і спорт»
спеціалізацій «Менеджмент у спортивній діяльності»,
«Менеджмент і маркетинг у спорті»,
«Менеджмент і логістика у спорті»**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
І СПОРТУ УКРАЇНИ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ І ЕКОНОМІКИ СПОРТУ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ
КУРСОВИХ, БАКАЛАВРСЬКИХ
ТА МАГІСТЕРСЬКИХ ДИПЛОМНИХ РОБІТ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ**

**спеціальності «Фізична культура і спорт»
спеціалізацій «Менеджмент у спортивній діяльності»,
«Менеджмент і маркетинг у спорті»,
«Менеджмент і логістика у спорті»**

КИЇВ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ
ВИДАВНИЦТВО «ОЛІМПІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА»
2016

УДК 796.011.3:378.22
ББК 75.115.135.4
М 54

Затверджено вченою радою
Національного університету фізичного
виховання і спорту України
(протокол № 2 від 19 вересня 2014 р.)

Рецензент:

Борисова О. В. – завідувач кафедри спортивних ігор,
професор кафедри професійного, неолімпійського та адаптивного спорту
Національного університету фізичного виховання і спорту України,
доктор наук з фізичного виховання і спорту

М 54   Методичні рекомендації до написання курсових, бакалаврських та магістерських дипломних робіт для студентів спеціальності «Фізична культура і спорт» спеціалізацій «Менеджмент у спортивній діяльності», «Менеджмент і маркетинг у спорті», «Менеджмент і логістика у спорті» / укл. Є. В. Імас, Ю. П. Мічуда, С. В. Свистунов. — К.: Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України, вид-во «Олімп. л-ра», 2016. — 48 с.

Викладено рекомендації до методики підготовки та написання курсових, дипломних і магістерських робіт. Окреслено основні етапи роботи – вибір теми дослідження, обґрунтування актуальності, визначення об'єкта і предмета, формування мети й завдань, збір і систематизація фактичного матеріалу, опрацювання наукової літератури, рецензування та захист роботи. Подано вимоги до оформлення цих робіт та зразки титульної сторінки, змісту, завдання на дипломну роботу, бібліографічного опису, подання дипломного проекту, а також зразок заяви студента для затвердження теми роботи та призначення наукового керівника. Запропоновано теми робіт за спеціальністю «Фізична культура і спорт».

УДК 796.011.3:378.22
ББК 75.115.135.4

© С. В. Імас, Ю. П. Мічуда, С. В. Свистунов,
2016
© Національний університет фізичного
виховання і спорту України, видавництво
«Олімпійська література», 2016

46085р-02

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Виконання роботи	6
1.1. Вибір та затвердження теми роботи	6
1.2. Попереднє ознайомлення з джерелами, визначення предмета дослідження, складання плану роботи	7
1.3. Збір та обробка матеріалів, необхідних для написання роботи	8
1.4. Написання роботи	9
1.5. Урахування зауважень наукового керівника та остаточне оформлення роботи	15
1.6. Основні вимоги до оформлення роботи	16
1.7. Оформлення посилань у тексті роботи	17
1.8. Орієнтовний обсяг роботи	17
2. Попередня оцінка роботи	18
2.1. Перевірка роботи	18
2.2. Написання відгуку на роботу	19
2.3. Рецензування роботи	19
3. захист роботи	22
3.1. Виступ студента з презентацією головних результатів проведених досліджень	22
3.2. Запитання членів Державної атестаційної комісії та присутніх до студента	23
3.3. Відповіді студента на запитання	23
3.4. Виступи присутніх	23
3.5. Оцінка роботи	24
ДОДАТКИ	25

ВСТУП

Курсові, бакалаврські та магістерські дипломні роботи є головними видами наукових робіт студентів, які навчаються і здобувають фах «Спортивний менеджер». Ці роботи дозволяють визначити ступінь оволодіння студентами відповідною сферою знань, здатність до критичного аналізу певної проблеми в межах обраної парадигми та теорії, вміння обирати та застосовувати адекватну методику дослідження та здійснювати всебічний аналіз й інтерпретацію отриманих даних.

Виконання курсової, бакалаврської та магістерської роботи дозволяє студентам послідовно вдосконалювати свої теоретичні фахові знання та навички наукових досліджень, набувати здатності переходити від вирішення відносно простих до складних проблем спортивного менеджменту.

Курсова робота виконується студентами спеціальності «Фізична культура і спорт» спеціалізації «Менеджмент у спортивній діяльності» освітнього ступеня «Бакалавр».

Мета виконання курсової роботи – продемонструвати розвиток умінь студентів здійснювати грамотно аналіз досвіду, здобутого іншими науковцями у тій чи іншій ділянці досліджень проблем спортивного менеджменту, а також робити необхідні узагальнення.

Завдання курсової роботи:

- закріплення навичок самостійної роботи з літературою: правовою, програмно-нормативною, науковою (збірники наукових праць, автореферати, статті тощо), довідковою, періодичною (журнали з проблем спортивного менеджменту);
- залучення студентів до науково-дослідної роботи, узагальнення наукових розробок, отриманих на попередніх курсах;
- підготовка до виконання більш складних наукових досліджень під час виконання бакалаврської дипломної роботи.

Дипломна робота виконується студентами спеціальності «Фізична культура і спорт» спеціалізацій «Менеджмент у спортивній діяльності» освітнього ступеня «Бакалавр», «Менеджмент і маркетинг у спорті» освітнього ступеня «Спеціаліст».

Метою виконання дипломного дослідження є вирішення професійної проблеми, що ґрунтується на комплексному опануванні матеріалу і методів дослідження, послідовного викладання, а також практичного застосування теоретичних знань для виконання конкретних завдань щодо вдосконалення управління діяльністю організацій.

Завдання бакалаврської дипломної роботи:

- закріплення знань фундаментальних та спеціальних дисциплін професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні питання менеджменту фізичного виховання і спорту;

- розвиток вміння здійснювати пошук, систематизувати та обробляти інформацію у відповідності до цілей дослідження;

- формування навичок проведення самостійного дослідження на матеріалах конкретної фізкультурно-спортивної організації й розробки наукових висновків і конкретних рекомендацій щодо вдосконалення управління досліджуванним об'єктом.

Магістерська дипломна робота виконується студентами спеціальності «Фізична культура і спорт» спеціалізації «Менеджмент і маркетинг у спорті», «Менеджмент і логістика у спорті» освітнього ступеня «Магістр».

Метою роботи є розвиток та закріплення усіх вмінь, наведених вище, зокрема поглиблення аналізу проблеми, розширення емпіричного матеріалу та ускладнення його теоретичної інтерпретації.

Завдання магістерської дипломної роботи:

- поглиблення та узагальнення теоретико-методологічних засад з обраного напрямку дослідження;

- подальший розвиток навичок проведення самостійного дослідження на матеріалах галузі або конкретної фізкультурно-спортивної організації й розробки наукових висновків і конкретних пропозицій щодо вдосконалення управління досліджуванним об'єктом;

- формування вміння розроблювати та оцінювати альтернативні підходи до вирішення визначених проблем, визначати і використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у сфері управління та менеджменту фізичним вихованням і спортом.

Визначальне місце у навчальному процесі підготовки спортивних менеджерів і у виконанні дипломних робіт зокрема посідає практика за фаховим профілем у фізкультурно-спортивних організаціях різних рівнів управління, форм власності, цільової спрямованості тощо. Саме під час практики студенти мають змогу в реальних умовах не лише закріпити та розширити теоретичні знання, але й сформуванати навички планування, збору та аналізу емпіричного матеріалу за темою дипломної роботи.

Результати проведених студентами досліджень відповідно до програмних вимог та затвердженого переліку документів оформлюються у вигляді додатків до кваліфікаційної роботи та надаються до захисту практики.

---

1. ВИКОНАННЯ РОБОТИ

1.1. ВИБІР ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ РОБОТИ

Темою курсової та дипломних робіт має бути однією з найбільш актуальних проблем менеджменту й управління у сфері фізичної культури і спорту. Тематика робіт розробляється і щорічно оновлюється кафедрою менеджменту й економіки згідно з вимогами кваліфікаційних рівнів «Бакалавр» та «Магістр». За своїм змістом тематика охоплює дисципліни загальнопрофесійної, професійної та практичної підготовки. Орієнтовану тематику курсових та дипломних робіт представлено у додатках Б1–Б4.

Тематика дипломних магістерських робіт формується відповідно до напрямів науково-дослідної роботи кафедри.

Студент може запропонувати свою тему дослідження за умови обґрунтування доцільності її розробки, враховуючи особисті наукові інтереси, що були виявлені під час проходження практики за профілем майбутньої роботи, виступах на студентських наукових конференціях, наукових гуртках і наукових семінарах кафедри, а також при узгодженні з керівниками внести корективи у назву дипломної роботи для її конкретизації відповідно до результатів самостійних емпіричних досліджень.

Дипломна робота виконується студентом на фактичному матеріалі сфери або фізкультурно-спортивної організації і має бути реальним науковим проектом з удосконалення системи управління на мікро- або макрорівнях, а також містити відповідні практичні рекомендації.

Для вибору теми студенту рекомендується вивчити теоретичну літературу з проблеми, що становить зміст роботи. При цьому необхідно ознайомитися з працями як вітчизняних, так і зарубіжних авторів, періодичними фаховими виданнями, Інтернет-ресурсами.

Теми робіт обираються студентами у визначені терміни:

- для курсової – упродовж першого місяця року навчання, у якому виконується робота;
- для дипломної бакалаврської – до завершення третього року навчання;

- для дипломної магістерської – протягом першого місяця навчання за магістерською програмою.

Тема курсової роботи студента погоджується із провідним викладачем дисципліни, з якої виконується робота, а тема дипломної роботи – з викладачем, який дав згоду бути науковим керівником роботи.

Після остаточного узгодження теми курсової та дипломної роботи з науковим керівником студент подає заяву на ім'я завідувача кафедри, в якій зазначає назву теми, а також прізвище, науковий ступінь та наукове звання викладача, який дав згоду бути науковим керівником роботи.

Заява є підставою для призначення наукового керівника (зразок заяви наведено у додатку А).

Закріплення теми дипломної роботи, призначення наукового керівника та консультантів (у разі потреби) затверджується рішенням кафедри протягом жовтня (для студентів денної форми навчання) та квітня (для студентів заочної форми навчання залежно від графіка навчального процесу).

Тема затверджується персонально для кожного студента і виконується ним особисто.

1.2. ПОПЕРЕДНЄ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДЖЕРЕЛАМИ, ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ, СКЛАДАННЯ ПЛАНУ РОБОТИ

Методика вивчення теоретичної літератури як основи наукового дослідження під час виконання дипломної роботи залежить від характеру та індивідуальних особливостей студента, його загальноосвітнього рівня і спеціальної підготовки, ерудиції та інших якостей. Тому доцільно дотримуватися загальнонаукових підходів. Перш за все, необхідно вивчити основну наукову літературу (підручники, навчальні посібники, монографії), тоді періодичні фахові видання з метою ознайомлення з науковими ідеями і пропозиціями фахівців для вирішення проблемних питань з обраної теми дослідження.

Результатом проведеної роботи має стати укладання систематизованого списку бібліографії до теми магістерської роботи, який у подальшому може уточнюватися та доповнюватися.

Визначення предмета та меж дослідження має на меті з'ясування та встановлення кола питань, які мають бути в ній розглянуті. Зміст роботи не має виходити за межі теми, однак сукупність питань, які будуть досліджуватись, повинна повною мірою цю тему розкрити.

Результатом цього етапу має бути складений у встановленій формі та погоджений з керівником план магістерської роботи, розподілений на розділи та підрозділи. План повинен відображати її структуру, під якою розуміється порядок компонування і взаємозв'язок окремих її частин.

Назви розділів (підрозділів) роботи не можуть дослівно дублювати назву магістерської роботи.

З метою оптимізації організації роботи рекомендується скласти також робочий, більш розгорнутий, план дослідження у подальшому з посторінковою розбивкою тексту, який має бути зазначеним у завданні на дипломну роботу (форму завдання наведено у додатку В).

Разом із планом студент погоджує з науковим керівником календарний графік виконання магістерської роботи, в якому визначаються терміни подачі на перевірку окремих структурних частин роботи та /або роботи в цілому. На початку дослідження складається календарний план підготовки роботи, який затверджується завідувачем кафедри (додаток В).

План може корегуватися за погодженням науковим керівником, про що мають бути відповідні записи на затвердженому варіанті.

1.3. ЗБІР ТА ОБРОБКА МАТЕРІАЛІВ, НЕОБХІДНИХ ДЛЯ НАПИСАННЯ РОБОТИ

При виконанні магістерської роботи мають бути опрацьовані як нормативні, так і доктринальні наукові джерела.

Опрацювання літератури полягає у її вивченні та конспектуванні, при цьому починати слід із праць, де проблема відображається в цілому, а потім перейти до вужчих досліджень.

Вивчення слід здійснювати у такій послідовності:

- ✓ виписка бібліографічних даних про джерело, яке опрацьовується;
- ✓ загальне ознайомлення з працею у цілому та його змістом;
- ✓ вибіркове опрацювання певної її частини;
- ✓ виписка матеріалів, що зацікавили, з посиланнями на сторінки, з яких зрблено виписку;

✓ критична оцінка записаного, його редагування та використання у роботі.

Конспектуючи матеріали, слід постійно пам'ятати про тему магістерської роботи, щоб виписувати тільки те, що стосується обраного напрямку дослідження.

Після конспектування матеріалу необхідно перечитати його знову, щоб склалося цілісне уявлення про предмет вивчення.

Вивчаючи літературу, не намагайтесь тільки запозичити матеріал. Паралельно обдумуйте знайдену інформацію. Цей процес має тривати протягом усієї роботи над темою, тоді власні думки, які виникли під час розгляду чужих наукових праць, стануть основою для отримання нового знання.

Найважливіші книги та статті треба обов'язково прочитати в оригіналі. Вивчивши літературне джерело, доцільно зробити його повний бібліогра-

фічний опис. Особливо слід звернути увагу на сторінки праці, котрі зацікавили найбільше, і які необхідно буде вказати у посиланнях.

При написанні магістерської роботи важливим є посилання на Конституцію України, закони України та інші нормативно-правові акти. Тому збираючи матеріал, необхідно опрацювати всю нормативно-правову базу з теми магістерської роботи. Вивчаючи відповідний нормативно-правовий акт, слід обов'язково звернути увагу на джерело його офіційного опублікування.

При опрацюванні нормативного матеріалу використовуйте лише чинні нормативно-правові акти з останніми змінами та доповненнями до них, а ті, що втратили чинність, можна використовувати у роботі лише з метою проведення порівняльного аналізу. При цьому обов'язково необхідно вказати на те, що аналізований акт втратив чинність.

Збір та обробка матеріалів до теми роботи проводяться також під час проходження практики за профілем майбутньої роботи. Тому місце її проходження та зміст необхідно узгодити з темою дипломної роботи для того, щоб зібрати необхідні матеріали, що стосуються системи управління організацією – об'єктом практики. При написанні дипломних робіт рекомендується проведення соціологічних досліджень, зокрема опитувань та використання інших методів збору інформації, які також варто провести на цій стадії виконання магістерської роботи.

Для пошуку необхідної інформації можуть бути використані офіційні сайти в мережі Інтернет.

1.4. НАПИСАННЯ РОБОТИ

Викладення змісту роботи здійснюється відповідно до плану на основі критичного аналізу чинної законодавчо-нормативної бази, інструктивних матеріалів та методичних рекомендацій із проблеми, що розглядається, а також обробленої і систематизованої фактографічної інформації. При цьому обов'язковою умовою є здійснення власноруч студентом аналітичних розрахунків, формування висновків, обґрунтування пропозицій і рекомендацій.

Текст роботи має певну структуру:

- ✓ титульна сторінка;
- ✓ зміст;
- ✓ перелік умовних позначень;
- ✓ вступ;
- ✓ основна частина;
- ✓ практичні рекомендації;
- ✓ висновки;
- ✓ список літератури;
- ✓ додатки.

Вимоги до розділів дипломної роботи.

Вступ (обсяг – 4–5 сторінок). Вступ розкриває сутність і стан наукової роботи у рекомендованій нижче послідовності.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими підходами до поставленої проблеми (завдання) обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідного напрямку дослідження. При висвітленні стану досліджуваної проблеми (завдання) слід назвати авторів, які зробили найбільш значний внесок в її розробку, основні закони і нормативні акти України та міжнародного права, на яких базується робота. Обґрунтування актуальності має бути чітким, конкретним і лаконічним.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Коротко викладають зв'язок обраного напрямку дослідження з науковими планами університету, кафедри, а також з галузевими та (або) державними планами та програмами. Якщо робота виконується на замовлення органів державної влади, органів місцевого самоврядування, про це також обов'язково зазначається у вступі. Цей підрозділ вступу обов'язковий лише для магістерської дипломної роботи.

Мета та завдання дослідження. Формулюють мету роботи, що передбачає завдання, які необхідно вирішити для її досягнення. У формулюванні мети слід уникати слів «уточнення...», «вивчення...», які вказують на спосіб досягнення мети, а не на саму мету. Завдання, які ставляться в роботі, повинні відображати шляхи досягнення обраної мети дослідження. Відповідно до завдань дослідження, будується структура роботи. Тому завдання дослідження відповідають змісту розділів і підрозділів роботи.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обраний для вивчення. Не слід називати об'єктом дослідження конкретне підприємство, організацію, установу чи орган державної влади або його підрозділ, на прикладі якого виконується робота.

Предмет дослідження – конкретна проблема (завдання), що міститься в межах об'єкта дослідження.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і окреме. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження визначає тему дипломної магістерської роботи.

Методи дослідження. Подають перелік методів дослідження, які використані для досягнення поставленої в роботі мети. Слід перелічити методи дослідження, що застосовувалися, з посиланням на конкретні завдання, що виконувалися за допомогою цих методів.

Наукова новизна роботи. Дипломна робота (особливо магістерська) має містити елементи наукової новизни. Автор роботи має стисло сформулювати кілька положень, які обґрунтовані особисто ним, і які якісно відрізняються

від положень інших авторів, які досліджували дану проблему. У цьому підрозділі доцільно також вказати, які положення, що були сформульовані раніше іншими авторами, були підтверджені під час виконання дипломної роботи, а також які положення набули подальшого розвитку у дипломній роботі.

Практична значущість роботи. Необхідно визначити головні напрями та форми використання положень та рекомендацій, що містяться у роботі, у практичній діяльності фізкультурно-спортивних організацій з метою вдосконалення управління діяльністю навчальних закладів для підготовки та підвищення кваліфікації фахівців тощо.

Апробація результатів роботи і публікації (рекомендовано). При наявності оприлюднення результатів дипломної магістерської роботи наводиться інформація про наукові та науково-практичні конференції, семінари, наради, на яких оприлюднені результати роботи, а також вказується наявність публікацій основних результатів дослідження в статтях у наукових журналах, наукових працях, матеріалах і тезах конференцій, семінарів, в яких взяли участь.

Основна частина. Основна частина містить в собі основні теоретичні та методичні положення, проблемні, дискусійні та невіршені питання теми, науково обґрунтовані соціально-економічні, професійно-орієнтовані рішення та складається з трьох розділів, які були наведені вище.

Перший розділ. Першим розділом дипломної роботи є теоретико-методичний розділ, у якому міститься аналіз літературних джерел з проблеми, що досліджується студентом.

Мета розділу – набуття вмінь та навичок щодо узагальнення теоретико-методичних підходів щодо оцінки та аналізу поставлених завдань, формування інформаційно-аналітичного забезпечення аналізу об'єкта дослідження.

В даному розділі дипломної роботи обґрунтовується теоретичні засади обраного завдання (проблеми), на підставі проведення аналізу обґрунтовується її існування та актуальність для сучасних умов розвитку України, дається огляд літературних джерел, нових розробок, іншої інформації, пов'язаної з темою та об'єктом дослідження.

В огляді літератури студент окреслює основні етапи розвитку наукової та практичної думки за обраною завданнями (проблемою). Теоретико-методичний розділ розробляється на засадах вивчення спеціалізованої літератури, нормативно-законодавчої бази та офіційної статистичної інформації.

Огляд джерел інформації для теоретико-методичного розділу дипломної роботи включає такі їх види:

- законодавчі і нормативні акти України та міжнародного права;
- підручники та навчальні посібники;
- монографії і наукові статті в спеціальних періодичних друкованих виданнях;

- науково-публіцистичні статті в друкованих засобах масової інформації тощо.

В теоретико-методичному розділі розглядаються такі базові поняття: категорії, характеристики, властивості, що відображають об'єкт та предмет дослідження; системи показників, фактори, алгоритми, формули розрахунків і моделі; стратегічні та тактичні аспекти, пов'язані з проблемою; ступінь її вивченості.

Обсяг першого розділу не повинен перевищувати 20 % тексту основної частини.

Другий розділ «Методи і організація дослідження» (обсяг – 4–6 сторінок) включає два підрозділи – «Методи дослідження» та «Організація дослідження».

У першому підрозділі обґрунтовується вибір напряму досліджень, наводиться коротка характеристика обраних методів вирішення завдань та їхні порівняльні оцінки. Описуються методи розрахунків, оцінки похибок вимірювань та ін.

Другий підрозділ містить основні позиції, що характеризують організацію виконання дипломної роботи: назви об'єктів, де проводились дослідження (бази практики за профілем майбутньої роботи, інші фізкультурно-спортивні організації тощо), опис етапів дослідження з переліком видів виконаної роботи згідно з індивідуальним планом.

У *третьому розділі* наводяться результати власних досліджень студента, подається опис, характеристика сучасного стану досліджуваної теми на об'єкті дослідження, діагностування його діяльності щодо обраного напряму дослідження, ґрунтовний аналіз із використанням накопиченого фактичного матеріалу та залученням усіх теоретичних знань, певного методичного інструментарію.

Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність управлінських процесів, що спостерігаються у фізкультурно-спортивній організації, їх особливості, тенденції, створити базу для виявлення невикористаних резервів.

Аналіз проблеми повинен здійснюватись з урахуванням чинників позитивної та негативної дій. Якщо можливо, текст слід ілюструвати реальними документами (що наводяться в додатках), які обов'язково супроводжувати стислим коментарем.

Для виконання розділу студент має зібрати фактичні дані під час практики. Джерелом інформації є планові й фактичні показники економічної та маркетингової діяльності підприємства, статистична та бухгалтерська звітність, накази, розпорядження, результати спостережень, опитувань і обсте-

жень та інших методів збирання первинної інформації, які використовує студент під час переддипломної практики.

Важливе місце у розділі мають посісти результати власного соціологічного дослідження студента, проведеного на об'єкті практики.

Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та обробка даних, на основі яких провадиться кваліфікований аналіз, подаються пропозиції.

У розділі також слід обґрунтувати заходи щодо поліпшення діяльності об'єкта. Система заходів логічно постає з теоретичної та аналітичної частин і спрямована на подолання суперечностей між реальним і бажаним станом об'єкта з урахуванням індивідуальних завдань, тобто конкретні заходи (пропозиції, рекомендації тощо) студента-випускника повинні спрямовуватися на забезпечення вдосконалення системи управління фізкультурно-спортивною організацією.

У разі необхідності частина матеріалів власного дослідження може бути викладена у четвертому розділі, у якому, як правило, теоретично обґрунтовуються шляхи вдосконалення управління фізкультурно-спортивною організацією, що є об'єктом дослідження, а також визначаються відповідні практичні дії.

Четвертий (або п'ятий) розділ дипломної магістерської роботи під назвою «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» передбачає викладення результатів аналізу щодо того, які раніше висунуті положення були підтверджені автором роботи, які положення набули подальшого розвитку у роботі, а також наведено нові положення, що належать особисто студенту.

Практичні рекомендації (обсяг – 1–2 сторінки) оформляються як окремий розділ роботи. У ньому, спираючись на результати проведеного дослідження, студент формулює конкретні заходи, які сприятимуть удосконаленню системи управління фізкультурно-спортивною організацією або вдосконалення управління окремим видом фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності. Рекомендації повинні бути викладені стисло, бути чіткими, адресовані конкретним суб'єктам (органам державного управління).

Висновки (обсяг – 1–3 сторінки). Висновки бувають двох видів – висновки до розділів (крім другого розділу) і загальні висновки. Висновки до розділів можуть містити стислий виклад результатів дослідження, одержаних у відповідному розділі.

Загальні висновки повинні містити стислий виклад найважливіших теоретичних і практичних результатів, отриманих автором роботи особисто в ході дослідження, а також обґрунтування перспектив проведення подальших досліджень у даній галузі.

У першому пункті висновків коротко оцінюють стан питання. Далі висновки мають містити відповіді на всі завдання, поставлені у вступі. Все це

дасть змогу авторові засвідчити у висновках, що сформульовану у вступі мету досягнуто. Варто зосередитися на конкретних важливих здобутих результатах, обґрунтувати їх достовірність, викласти рекомендації щодо їх використання (посилання на інших дослідників, їхні цитування, а також наведення загальновідомих істин у висновках не допускаються).

Список літератури. Список літератури, який був використаний під час написання роботи, повинен містити бібліографічні описи використаних джерел і бути розміщений після висновку. Наводяться використані законодавчі, нормативні акти, наукова література з досліджуваної проблеми. У списку повинні переважати найновіші видання.

Кількість використаних джерел нормативно не врегульована і залежить від ступеня вивченості проблеми. Мінімальна кількість позицій у переліку використаної літератури має бути: для курсової роботи – від 30, для бакалаврської дипломної роботи – від 50 джерел, для магістерської дипломної роботи – від 60 джерел,

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують із каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв та ін.

Список використаних джерел слід розмішувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи (додаток К).

Додатки. Додатки як обов'язковий розділ дипломної роботи включають допоміжний матеріал, спрямований на посилення повноти сприйняття проведеного дослідження.

Матеріал, що надається в додатках, повинен відповідати обраній темі дослідження і містити в собі необхідні матеріали, що були базою для проведення наукових досліджень і практичних розробок.

До додатків доцільно включати допоміжний матеріал: таблиці допоміжних даних; програму соціологічного дослідження; застосований інструментарій емпіричного дослідження: анкети опитувань, бланки інтерв'ю, тести тощо; допоміжні ілюстрації, діаграми; досліджений фактичний матеріал (статті, документи тощо).

Додатки оформляють як продовження роботи на наступних її сторінках, розмішуючи їх у порядку появи посилань у тексті.

Якщо додатки оформляють на наступних сторінках, кожен додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком «ДОДАТКИ» малими літерами з першої великої друкується підзаголовок «Додаток А» і т.д.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер І, Є, І, Ї, О, Ч, Ъ, наприклад, «Додаток А», «Додаток Б». Якщо наявний лише додаток, тоді його позначають без літери одним словом «Додаток».

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка. Наприклад, рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д.

1.5. УРАХУВАННЯ ЗАУВАЖЕНЬ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА ТА ОСТАТОЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

Студент повинен урахувати сформульовані науковим керівником магістерської роботи конкретні зауваження. Залежно від характеру та змісту зауважень він виправляє стилістичні та орфографічні помилки, доповнює роботу новими положеннями, у разі необхідності використовує додаткові матеріали, уточнює чи змінює свою позицію щодо спірних проблем тощо. Після цього за погодженням з керівником студент може передати йому для ознайомлення другий (повторний) варіант своєї роботи або лише тих її частин (фрагментів), до яких було зроблено найбільш істотні зауваження.

Робота має бути ретельно вичитана і відредагована з дотриманням чинних правил літературної мови.

Результатом цього етапу має стати остаточний варіант роботи, погоджений із керівником і оформлений відповідно до встановлених вимог. Разом із відгуком керівника він подається на кафедру у двох примірниках:

- ✓ видрукуваний комп'ютерним набором та зшитий типографським;
- ✓ способом у твердій палітурці;
- ✓ електронний варіант роботи на дискеті або диску (електронна версія магістерської роботи має бути ідентичною паперовій).

Рекомендується випускни дипломну роботу виготовляти у зшитому вигляді у двох примірниках, один із них розглядається на кафедрі та передається для захисту у Державній атестаційній комісії, другий – студент зберігає у себе з метою підготовки до захисту роботи.

Оформлені дипломні роботи подаються на кафедру у встановлені деканом терміни. Пізніше подані роботи кафедра приймає лише за наявності письмового дозволу декана факультету.

Передана на кафедру робота розглядається завідувачем кафедри на предмет допуску її до захисту перед Державною екзаменаційною комісією. Після цього робота передається до деканату згідно з реєстром.

1.6. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

Робота має бути оформлена відповідно до встановлених вимог. Якість оформлення роботи враховується при її оцінці.

Робота виконується на одній стороні стандартного білого аркушу формату А4 (розмір 210 × 297 мм).

Текст друкується комп'ютерним способом із дотриманням таких вимог:

- шрифт – Times New Roman, світлий;
- розмір шрифту (параметри) – 14;
- міжрядковий інтервал тексту – 1,5, до тридцяти рядків на сторінці;
- вирівнювання основного тексту – за шириною;
- колір тексту – чорний.

Роботу необхідно друкувати, лишаючи поля таких розмірів:

- ✓ ліве – 30 мм,
- ✓ праве – 10 мм,
- ✓ верхнє та нижнє – 20 мм.

Нумерація. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють угорі з правого боку сторінки без крапки в кінці.

Кожна структурна частина роботи (за винятком підрозділів) починається з нової сторінки.

Титульний аркуш оформлюється відповідно до встановлених вимог (додатки Г, Д).

Зміст подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх структурних частин роботи, які друкуються від межі лівого поля великими літерами звичайним жирним шрифтом – ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, ДОДАТКИ.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ» арабськими цифрами, після номера крапку не ставлять, потім із нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад, «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу з великої літери рядковими літерами звичайним світлим шрифтом.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад, «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту.

Крапки в кінці назв структурних частин не ставляться (зразок оформлення змісту наведено у Додатку Е).

Перелік умовних скорочень застосовується у разі використання мало-відомих скорочень, специфічної термінології, позначень тощо. Перелік подається у вигляді окремого списку, який розміщується після змісту перед вступом. У разі використання у роботі скорочень чи спеціальних термінів менше трьох разів заносити їх до переліку умовних позначень не потрібно, а достатньо після першого використання такого позначення у роботі вказати на його повне значення.

1.7. ОФОРМЛЕННЯ ПОСИЛАНЬ У ТЕКСТІ РОБОТИ

При написанні роботи студент повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичено матеріали або окремі результати, на ідеях і висновках яких ґрунтується дослідження. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про їхнє цитування, дають необхідну інформацію про рівень наукових джерел, які використовувались, їх зміст тощо.

Посилання на літературу в тексті роботи розміщують у квадратних дужках після відповідної цитати, наприклад [12, 387], де «12» – це номер у списку тієї публікації, на яку посилається автор, а через кому подається номер сторінки в цій публікації, на якій розміщено цитований текст.

1.8. ОРІЄНТОВАНИЙ ОБСЯГ РОБОТИ

Обсяг роботи має забезпечити повний виклад результатів проведеного дослідження відповідно до визначеної мети та завдань роботи. Обов'язкові мінімальні обсяги робіт (кількість сторінок без списку літератури):

- курсова робота – 30 сторінок;
- бакалаврська дипломна робота – 50 сторінок;
- магістерська дипломна робота – 60 сторінок.

Роботи можуть перевищувати мінімальні обсяги. Рекомендовано такі обсяги робіт:

- ✓ курсова – 30–35 сторінок;
- ✓ бакалаврська дипломна – 50–80 сторінок;
- ✓ магістерська дипломна – 60–100 сторінок.

76070p-02

2. ПОПЕРЕДНЯ ОЦІНКА РОБОТИ

2.1. ПЕРЕВІРКА РОБОТИ

Перевірка роботи починається з перевірки її першого варіанта, підготовленого студентом. За домовленістю між керівником і студентом це може бути поетапна перевірка окремих розділів (підрозділів) роботи, яка здійснюється у ході її написання, або перевірка першого варіанта роботи в цілому.

Ознайомлюючись із текстом відповідного розділу (підрозділу), керівник формулює конкретні зауваження та інші міркування по тексту чи на окремому листку. Він надає загальну оцінку всього розділу, в якій зокрема вказує:

- ✓ на скільки представлений варіант відповідає вимогам, встановленим до даного виду робіт;
- ✓ зауваження, які на думку керівника обов'язково повинні враховуватись студентом при доопрацюванні;
- ✓ зауваження та рекомендації, які бажано врахувати для підвищення рівня роботи.

Після доопрацювання студент повторно подає керівнику, як правило, лише ті частини роботи, яких безпосередньо стосувались зауваження та рекомендації. Керівник, якщо потрібно, формулює нові зауваження та рекомендації.

Якщо студент відмовляється враховувати зауваження чи рекомендації керівника роботи, останній попереджає студента про те, які наслідки, на його думку, це матиме, – негативний відгук, негативна рецензія, зниження оцінки роботи під час її захисту, можливий недопуск до захисту взагалі тощо.

Результатом перевірки керівником одного чи кількох варіантів роботи є конкретні висновки щодо відповідності представленого варіанта тим вимогам, які ставляться до робіт в університеті.

2.2. НАПИСАННЯ ВІДГУКУ НА РОБОТУ

Після подання студентом остаточного варіанту дипломної роботи керівник пише офіційний відгук на неї. Зміст такого відгуку залежить від конкретних висновків, які керівник зробив після перевірки остаточного варіанта роботи.

Якщо поданий варіант, на думку керівника, повністю відповідає вимогам, що ставляться до дипломних робіт, керівник у загальній формі відзначає це у відгуку і робить висновок про можливість допуску роботи до захисту у Державній атестаційній комісії.

Якщо поданий варіант, на думку керівника, в основному відповідає вимогам, що висуваються до магістерських робіт, він відзначає це у відгуку. Одночасно керівник може навести конкретні недоліки поданого варіанту роботи, а також вказати, які його зауваження не були враховані студентом. У кінці відгуку він робить висновок про можливість допуску поданого варіанта дипломної роботи до захисту у Державній атестаційній комісії.

У випадку, коли поданий варіант, на думку керівника, в цілому не відповідає вимогам, що висуваються до дипломних робіт, він відзначає це у відгуку. Одночасно керівник зобов'язаний навести найбільш істотні недоліки поданого варіанта, а також вказати, які його зауваження не були враховані студентом. У кінці відгуку він робить висновок про неможливість допуску поданого варіанта дипломної роботи до захисту у Державній атестаційній комісії.

Структурно відгук складається з частин:

- коротка характеристика актуальності та значення теми дослідження для розвитку сфери фізичної культури і спорту;
- окреслення ставлення студента до виконання роботи, зауваження та побажання керівника (якщо є);
- висновок про можливість допуску чи недопуску дипломної роботи до захисту. В разі негативного висновку науковий керівник детально визначає підстави та причини, що обумовили недопуск роботи до захисту.

Наявність відгуку на дипломну роботу є необхідною умовою для остаточного прийняття рішення завідувачем кафедри про її допуск чи недопуск до захисту у Державній атестаційній комісії.

2.3. РЕЦЕНЗУВАННЯ РОБОТИ

Рецензування дипломної роботи є її кваліфікованою перевіркою фахівцем з відповідної навчальної дисципліни. Метою такої перевірки є:

- визначення позитивних аспектів та (або) недоліків дипломної роботи, що рецензується;

- встановлення ступеня відповідності дипломної роботи тим вимогам, які ставляться до такого виду робіт в університеті та на факультеті;
- рекомендація Державної атестаційної комісії щодо конкретної оцінки дипломної роботи.

До рецензування дипломних робіт можуть залучатись викладачі профільної кафедри, інших кафедр університету, науково-педагогічні працівники інших навчальних закладів, фахівці-практики сфери фізичної культури і спорту;

Рецензент має визначити позитивні аспекти роботи, зокрема глибину та самостійність дослідження, опанування спеціальної літератури, використання матеріалів практики, наявність висновків та пропозицій теоретичного та практичного характеру, наявність апробацій результатів дослідження тощо.

Недоліки, виявлені рецензентом при аналізі дипломної роботи, за своїм характером та змістом можуть бути:

- ✓ теоретичного характеру – неповнота чи поверховість розгляду окремих питань, ігнорування або неправильне використання студентом базових положень спортивного менеджменту, суперечливість позицій автора, невірна оцінка існуючих теоретичних положень, відсутність власних висновків та пропозицій тощо;

- ✓ спеціально-фахового характеру – недостатнє орієнтування у тенденціях сучасної практики спортивного менеджменту, незнання нового законодавства з питань фізичної культури і спорту, неповне чи неточне наведення у дипломній роботі назв та окремих положень першоджерел та нормативних актів, неправильне посилання на джерела їх опублікування, використання застарілої літератури тощо;

- ✓ змістовного та технічного характеру – неправильне оформлення роботи, перевищення обсягу, відсутність обов'язкових складових змісту, невірні чи неточні посилання на літературні джерела, орфографічні та пунктуаційні помилки тощо.

Результатом проведеного рецензентом аналізу дипломної роботи має стати написання письмової рецензії.

Рецензія на дипломну роботу – це письмовий виклад рецензентом своїх зауважень, висновків та пропозицій, які, на його думку, повинні враховуватись при захисті роботи у Державній атестаційній комісії. Рецензія має містити ряд моментів, у яких наводиться оцінка рецензентом:

- ✓ актуальності обраної студентом теми;
- ✓ визначених студентом мети, завдань, об'єкта, предмета та методів дослідження;
- ✓ конкретної особистої участі автора в одержанні нових наукових результатів, викладених у магістерській роботі; ступеня обґрунтованості

наукових положень і рекомендацій, відповідність висновків завданням дослідження; наукової й практичної значимості отриманих результатів дослідження і рекомендацій щодо подальшого їх використання;

✓ структури роботи, мови, стилю, грамотності викладу наукового матеріалу.

Крім того, рецензія має містити:

- висновок рецензента щодо наявності в роботі позитивних моментів;
- висновок рецензента щодо наявності в роботі недоліків;
- визначення впливу позитивних аспектів та недоліків на оцінку роботи;
- пропозицію щодо можливої конкретної оцінки магістерської роботи з урахуванням її захисту у Державній атестаційній комісії – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Рецензія може бути написана рецензентом власноручно чи надрукована з обов'язковим зазначенням дати її написання та особистим підписом рецензента.

Рецензія повинна бути передана студенту не пізніше, ніж за два дні до захисту дипломної роботи.

Після отримання відгуку наукового керівника та рецензії на дипломну роботу приймається рішення про допуск роботи до захисту.

До публічного захисту випускної магістерської роботи допускаються студенти, які повністю виконали всі вимоги навчального плану та отримали позитивний відгук наукового керівника.

Допуском до захисту є позитивна віза завідувача кафедри на бланку подання (додаток Л).

3. ЗАХИСТ РОБОТИ

Захист дипломної роботи відбувається на спеціальному відкритому засіданні Державної атестаційної комісії, на якому можуть бути присутні студенти, рецензенти, керівники наукових робіт, можуть бути запрошені представники організацій та закладів фізичної культури та спорту, на замовлення яких було здійснено дослідження, та інші особи.

Захист проходиться за певною процедурою, яка передбачає:

✓ виступ студента з презентацією основних результатів проведених досліджень;

✓ запитання членів Державної атестаційної комісії та присутніх до студента;

✓ виступи присутніх;

✓ відповіді студента на запитання, а також на зауваження рецензента;

✓ оцінка дипломної роботи з урахуванням її захисту.

Державній комісії перед захистом дипломних робіт секретар ДАК подає такі документи:

✓ відгук керівника про роботу (додаток Л);

✓ рецензію на роботу.

До Державної атестаційної комісії можуть бути подані також інші матеріали, що характеризують наукову і практичну цінність виконаної роботи: друковані статті за темою роботи, результати апробації, результати соціологічних досліджень, документи, які підтверджують практичне застосування роботи; макети, таблиці, діаграми, схеми тощо.

3.1. ВИСТУП СТУДЕНТА З ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ГОЛОВНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОВЕДЕНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Студент готує доповідь свого виступу чи повний його текст, як правило, заздалегідь. Термін виступу на засіданні Державної атестаційної комісії встановлюється до 10 хв. Текст виступу включає:

• обґрунтування студентом актуальності обраної ним теми дипломної роботи;

- визначення мети, завдань та методів дослідження;
- висвітлення найбільш важливих теоретичних і практичних проблем з теми роботи, визначення власної позиції щодо спірних питань;
- конкретні висновки, пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення практики спортивного менеджменту, законодавчої та нормативно-правової бази розвитку сфери фізичної культури і спорту, подальших наукових досліджень з теми магістерської роботи тощо.

Текст дипломної роботи та виступ студента є підставою для попередніх висновків членів Державної атестаційної комісії щодо оцінки роботи, сумлінності та самостійності студента при дослідженні обраної теми.

3.2. ЗАПИТАННЯ ЧЛЕНІВ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ТА ПРИСУТНІХ ДО СТУДЕНТА

Після виступу студенту ставляться запитання, які повинні стосуватися змісту чи форми дипломної роботи, а також окремих положень, сформульованих студентом під час його виступу на засіданні ДАК.

Питання мають право ставити: голова (головуючий на засіданні) ДАК та члени ДАК, а з дозволу голови (головуючого на засіданні) ДАК – й інші особи.

3.3. ВІДПОВІДІ СТУДЕНТА НА ЗАПИТАННЯ

Відповіді на запитання повинні продемонструвати загальний рівень знань студента з підготовки за обраного спеціалізацією та володіння матеріалом дипломної роботи.

Відповіді під час захисту роботи сприяють поглибленню висновків, які роблять члени Державної атестаційної комісії після виступу студента.

Відповіді студента мають бути конкретними, обґрунтованими, чіткими, коректними і, по можливості, короткими. Такі відповіді дозволяють членам Державної атестаційної комісії переконатися у здатності студента самокритично реагувати на зауваження, у його вмінні вести дискусію.

Як правило, свій виступ студент закінчує висловленням подяки науковому керівнику дипломної роботи, її рецензенту та іншим особам, які сприяли її написанню та захисту.

3.4. ВИСТУПИ ПРИСУТНІХ

На засіданні Державної атестаційної комісії можуть виступити: керівник дипломної роботи, а з дозволу голови (головуючого на засіданні) Державної атестаційної комісії й інші особи – керівник переддипломної практики студента, керівник наукового студентського гуртка, член Державної атестаційної комісії тощо.

Виступи на засіданні Державної атестаційної комісії інших осіб надають їй членам більш повну інформацію про індивідуальні особливості написання та захисту магістерської роботи, допомагають визначити позицію щодо можливості врахування цих особливостей при остаточній оцінці магістерської роботи.

3.5. ОЦІНКА РОБОТИ

Кожний член Державної атестаційної комісії самостійно приймає рішення щодо оцінки дипломної роботи з урахуванням як особистого ознайомлення з текстом, так і з огляду на її захист. На закритому засіданні ця оцінка повідомляється іншим членам. Рішення щодо остаточної оцінки приймається після обговорення простою більшістю голосів членів Державної атестаційної комісії.

Критеріями оцінки є теоретичний рівень, новизна, практична значимість роботи, вміння вести публічну дискусію, аргументовано відстоювати свою концепцію та висновки.

Остаточна оцінка магістерської роботи оголошується головою (головуючим на засіданні) ДАК у присутності студентів.

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок заяви студента

Завідувачу кафедри
менеджменту і економіки спорту
професору Мічуді Ю. П.
студента групи 3-А
Шевченка Андрія Володимировича

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему дипломної роботи «Технологія прийняття та реалізації управлінського рішення в діяльності спортивного менеджера».

Науковим керівником прошу призначити кандидата педагогічних наук, доцента Верзиліну Н. О.

Дата

Підпис

**Тематика курсових робіт з дисципліни
«Управління фізичним вихованням і спортом»**

1. Засади та особливості державної політики у сфері фізичної культури і спорту.
2. Законодавчі та програмно-нормативні засади розвитку фізичної культури і спорту в Україні.
3. Державна політика у сфері фізичної культури і спорту та її особливості у нових соціально-економічних умовах розвитку України.
4. Системний підхід та його значення в управлінні фізичною культурою і спортом.
5. Цільове управління у сфері фізичної культури і спорту.
6. Законодавство України про фізичну культуру і спорт.
7. Сучасна система керівництва фізкультурним рухом в Україні.
8. Державне управління у сфері фізичної культури і спорту, його особливості.
9. Система керівництва фізкультурним рухом України у нових соціально-економічних умовах.
10. Державні органи управління та їхня роль у розвитку фізичної культури і спорту в Україні.
11. Центральний орган виконавчої влади у сфері фізичної культури і спорту та особливості їх функціонування в сучасних умовах.
12. Громадські органи керівництва та їх роль у розвитку вітчизняного фізкультурного руху.
13. Недержавні органи в системі керівництва фізкультурним рухом в Україні та їхня роль у розвитку фізкультурного руху.
14. Організація роботи регіональних органів керівництва фізичною культурою і спортом в Україні.
15. Організаційна структура управління на сучасному етапі розвитку фізкультурного руху в Україні.
16. Показники стану розвитку фізичної культури і спорту в Україні, їх особливості для моніторингу і розвитку програм та інших нормативно-правових у цій сфері.
17. Характеристика сучасних суб'єктів сфери фізичної культури і спорту в Україні.
18. Сучасна організаційна структура управління фізичною культурою і спортом в Україні.
19. Сучасні управлінські технології в діяльності фізкультурно-спортивних організацій різних форм власності.
20. Організаційні структури управління та їх особливості в практиці фізкультурного руху України.
21. Типологія фізкультурно-спортивних організацій в сучасних умовах розвитку фізкультурного руху України.

22. Стилі управління організаціями фізкультурно-спортивної спрямованості в Україні.

23. Спортивний клуб як організація з надання послуг засобами фізичної культури і спорту та особливості його функціонування.

24. Типи спортивних шкіл та особливості їхнього функціонування у нових соціально-економічних умовах в Україні.

25. Організаційно-правові аспекти діяльності вітчизняних фізкультурно-оздоровчих закладів.

26. Центри фізичного здоров'я населення та організація їхньої діяльності у сучасних ринкових умовах.

27. Роль та місце сучасної системи Інваспорту України.

28. Колектив фізичної культури та особливості його функціонування як громадської організації фізкультурно-спортивної спрямованості (в умовах функціонування підприємств, установ, організацій).

29. Організація діяльності фізкультурно-спортивних товариств у сучасних умовах розвитку фізкультурного руху України.

30. Організаційно-правові аспекти функціонування національної спортивної (федерації асоціації, спілки, об'єднання тощо) як громадської організації фізкультурно-спортивної спрямованості.

31. Мета, завдання та особливості організації роботи громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості у сфері освіти (на прикладі дитячих дошкільних закладів, середніх, загальноосвітніх, вищих навчальних закладів).

32. Мета, завдання та особливості функціонування громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості ветеранів фізичної культури і спорту.

33. Організація та особливості функціонування діяльності Національного олімпійського комітету України.

34. Мета та особливості організації роботи суб'єктів паралімпійського руху в Україні.

35. Мета та особливості організації роботи суб'єктів дефлімпійського руху в Україні.

36. Мета, завдання та особливості діяльності спортивного комітету України як громадської організації фізкультурно-спортивної спрямованості.

37. Мета, завдання та особливості реалізації управлінської діяльності фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

38. Специфіка управлінської діяльності фізкультурно-спортивних кадрів в організаціях різних форм власності.

39. Організаційно-управлінська діяльність фахівця з фізичного виховання і спорту на різних рівнях управління (міжнародний, національний, регіональний).

40. Організація діяльності фахівця з фізичного виховання і спорту на різних стадіях управління (попередня, оперативна, заключна).

41. Організаційно-управлінська діяльність фахівця в сфері фізичного виховання і спорту з різними соціально-демографічними групами населення (діти, учні, студенти, працівники, пенсіонери, військовослужбовці, інваліди).

42. Система забезпечення розвитку фізичної культури і спорту та її особливості у сучасних умовах розвитку України.

43. Організаційне забезпечення розвитку сучасного фізкультурного руху України.
44. Ресурсне забезпечення розвитку сучасного фізкультурного руху України.
45. Функції управління та їх особливості у сучасних умовах діяльності фізкультурно-спортивної організації.
46. Сучасні принципи управління та їхня реалізація в сфері фізичного виховання і спорту.
47. Технологія розробки та прийняття управлінського рішення в практиці сучасних фізкультурно-спортивних організацій.
48. Планування як функція управління в діяльності фізкультурно-спортивної організації.
49. Координування та регулювання діяльності фізкультурно-спортивної організації, їх особливості у сучасних умовах розвитку вітчизняного фізкультурного руху.
50. Облік та контроль діяльності організацій фізкультурно-спортивної спрямованості.
51. Управлінський цикл та його реалізація в умовах функціонування фізкультурно-спортивної організації.
52. Структура та зміст діяльності спортивного менеджера.
53. Сучасні управлінські технології у сфері фізичної культури і спорту.
54. Самоменеджмент та його особливості в діяльності спортивного керівника.
55. Стили керівництва та їх особливості у сфері фізичної культури і спорту.
56. Методи управління в сфері фізичної культури і спорту.
57. Комунікація та комунікабельність спортивних фахівців як умова їхньої ефективної діяльності.
58. Фактори, що впливають на ефективність організаційно-управлінської діяльності фахівця з фізичного виховання і спорту.
59. Організаційна культура та управлінська діяльність керівника з її забезпечення.
60. Діловодство в умовах діяльності фізкультурно-спортивної організації та його особливості.
61. Організація та проведення спортивних змагань.
62. Характеристика та особливості сучасної системи менеджменту міжнародного спортивного руху.
63. Моделі менеджменту в практиці функціонування фізкультурно-спортивних організацій у зарубіжних країнах.
64. Міжнародне співробітництво України у сфері фізичної культури і спорту.

Додаток Б2

Тематика бакалаврських дипломних робіт

1. Підприємництво у сфері фізичної культури і спорту.
2. Джерела фінансування фізкультурно-спортивних організацій в умовах ринку.
3. Фінансове забезпечення сучасного олімпійського спорту.
4. Фінансове забезпечення підготовки та проведення Олімпійських ігор.

5. Ринок праці у сучасному професійному спорті.
6. Комерціалізація як фактор розвитку сучасного олімпійського спорту.
7. Джерела фінансування професійних спортивних клубів (на прикладі виду спорту).
8. Основні напрями господарської діяльності фізкультурно-спортивної організації.
9. Підприємницька діяльність фізкультурно-спортивної організації (на матеріалах виду спорту).
10. Нормативно-правове забезпечення діяльності спортивної федерації (на матеріалах виду спорту).
11. Ринок у сфері фізичної культури і спорту: особливості формування і розвитку.
12. Соціально-економічний зміст фізкультурно-спортивної послуги.
13. Наукові підходи в дослідженні сучасного спортивного менеджменту.
14. Структурно-функціональний аналіз діяльності фізкультурно-спортивних організацій та основні тенденції з розвитку в нових соціально-економічних умовах.
15. Культура організації фізкультурно-спортивного напрямку.
16. Роль та особливості професійної адаптації жінки-менеджера у сфері фізкультури і спорту.
17. Фізкультурний рух як сфера діяльності спортивного менеджера.
18. Методи управління в професійній діяльності спортивного менеджера.
19. Технологія прийняття та реалізації управлінського рішення в діяльності спортивного менеджера.
20. Соціально-економічні передумови виникнення та розвитку менеджменту і його концептуальна революція.
21. Структура та зміст діяльності спортивного менеджера.
22. Наукові основи управління та управлінської діяльності.
23. Техніка та технологія управління у практиці фізкультурного руху.
24. Технологія управлінської діяльності спортивного менеджера.
25. Інформаційний та діловий обмін у діяльності спортивного менеджера.
26. Функції управління у системі підготовки спортсменів.
27. Основні категорії спортивного менеджменту (зміст, характеристика, класифікація).
28. Заснування і організація діяльності малого (середнього) підприємства для надання спортивних послуг (на прикладі модельного підприємства).
29. Заснування і організація діяльності малого (середнього) підприємства з виробництва товарів спортивного призначення (на прикладі модельного підприємства).
30. Бізнес-планування на підприємствах сфери фізичної культури і спорту недержавної форми власності (на прикладі модельного підприємства).
31. Особливості управління та стиль керівництва на підприємствах і організаціях сфери фізичної культури і спорту.
32. Комунікації у спортивному менеджменті.
33. Культура організації (організаційна культура) в сфері фізичної культури і спорту.

34. Інноваційний менеджмент у сфері фізичної культури і спорту.
35. Становлення та розвиток кадрової політики фізкультурно-спортивної організації.
36. Функції інформатики і телекомунікації в організаціях сфери фізичної культури і спорту.
37. Організація діяльності спортивних клубів.
38. Етика підприємництва в сфері фізичної культури і спорту.
39. Організація управління персоналом в структурах фізичної культури і спорту.
40. Кар'єра керівника в сфері фізичної культури і спорту.
41. Керівництво і лідерство в організаціях сфери фізичної культури і спорту.
42. Управління групами і командна діяльність у сфері фізичної культури і спорту.
43. Мотивація діяльності та групові ролі у спортивному менеджменті.
44. Організаційна культура і лідерство в сфері фізичної культури і спорту.
45. Шляхи підвищення якості фізкультурно-спортивних послуг (на прикладі фізкультурно-спортивної організації).
46. Впровадження та вдосконалення системи управління якістю послуг фізкультурно-спортивного підприємства.
47. Конкурентоспроможність підприємства і стратегія її забезпечення.
48. Обґрунтування стратегії діяльності фізкультурно-спортивного підприємства.
49. Господарська діяльність фізкультурно-спортивного підприємства.
50. Діагностика стану господарської діяльності підприємства та напрями підвищення її ефективності.
51. Стан ринку фізкультурно-спортивних послуг в Україні.
52. Діяльність підприємств фітнес-індустрії в Україні.
53. Розвиток матеріально-технічної бази фізичної культури і спорту.
54. Управління фізкультурно-спортивною спорудою.
55. Маркетингова політика фізкультурно-спортивної організації.
56. Шляхи підвищення конкурентоспроможності фізкультурно-спортивної організації в умовах ринку.
57. Формування комунікативної стратегії фізкультурно-спортивної організації.
58. Реклама як елемент комплексу маркетингу фізкультурно-спортивної організації.
59. Бренд фізкультурно-спортивної організації, особливості й значення ефективного брендингу.
60. Веб-сайт фізкультурно-спортивної організації як інструмент ефективних продажів.
61. Історичні засади становлення маркетингу в олімпійському спорті.
62. Правові аспекти маркетингу в олімпійському спорті.
63. Ліцензійні програми в олімпійському спорті.
64. Особливості маркетингових проєктів з телевізійними компаніями в олімпійському спорті.
65. Маркетингова діяльність Міжнародного олімпійського комітету та національних олімпійських комітетів.
66. Маркетингова діяльність організаційних комітетів Олімпійських ігор.

67. Становлення маркетингу у професійному спорті в Україні.
68. Правові аспекти маркетингу в професійному спорті.
69. Характеристика ліцензійних програм у професійному спорті.
70. Рекламно-спонсорські програми у професійному спорті (на прикладі виду спорту).
71. Маркетинг фізкультурно-оздоровчих послуг.
72. Маркетинг спортивних змагань (на прикладі конкретного спортивного заходу).
73. Роль телебачення у розвитку спортивного маркетингу.
74. Перспективи використання мережі Інтернет у спортивному маркетингу.
75. Особливості управління та стиль керівництва на підприємствах і організаціях сфери фізичної культури і спорту.
76. Інноваційні підходи в управлінні персоналом руху спорт для всіх.
77. Організація управління персоналом в структурах фізичної культури і спорту.
78. Кар'єра керівника в сфері фізичної культури і спорту.
79. Завдання, функції та структура системи спорту для всіх в Україні.
80. Кадрове забезпечення управління спортом для всіх в Україні.
81. Сучасні проблеми та тенденції розвитку руху спорт для всіх.
82. Становлення та розвиток кадрової політики фізкультурно-спортивних організацій.
83. Проблеми розвитку спорту для всіх в Україні.

Додаток БЗ

**Тематика магістерських дипломних робіт
для студентів спеціалізації «Менеджмент і логістика у спорті»**

1. Заснування і організація діяльності малого (середнього) підприємства для надання спортивних послуг (на прикладі модельного підприємства).
2. Заснування і організація діяльності малого (середнього) підприємства з виробництва товарів спортивного призначення (на прикладі модельного підприємства).
3. Бізнес-планування на підприємствах сфери фізичної культури і спорту недержавної форми власності (на прикладі модельного підприємства).
4. Особливості управління та стиль керівництва на підприємствах і в організаціях сфери фізичної культури і спорту.
5. Комунікації у спортивному менеджменті.
6. Культура організації (організаційна культура) у сфері фізичної культури і спорту.
7. Інноваційний менеджмент у сфері фізичної культури і спорту.
8. Становлення та розвиток кадрової політики фізкультурно-спортивної організації.
9. Функції інформатики і телекомунікації в організаціях сфери фізичної культури і спорту.
10. Організація діяльності спортивних клубів.
11. Етика підприємництва в сфері фізичної культури і спорту.

12. Організація управління персоналом в структурах фізичної культури і спорту.
13. Кар'єра керівника в сфері фізичної культури і спорту.
14. Керівництво і лідерство в організаціях сфери фізичної культури і спорту.
15. Управління групами і командна діяльність у сфері фізичної культури і спорту.
16. Мотивація діяльності і групові ролі у спортивному менеджменті.
17. Організаційна культура і лідерство в сфері фізичної культури і спорту.
18. Особливості ділового спілкування у спортивному менеджменті.
19. Особливості застосування технологій логістики у сфері послуг.
20. Логістика в системі спортивного менеджменту.
21. Удосконалення системи логістичного управління в організаціях сфери фізичної культури і спорту.
22. Управління маркетинговою логістикою в організації (на прикладі фізкультурно-спортивної організації).
23. Інноваційні підходи у роботі з клієнтами організацій сфери фізичної культури і спорту.
24. Особливості паблік-релейшнз у сфері фізичної культури і спорту.
25. Глобальні комунікації і менеджмент в організаціях фізичної культури і спорту: крос-культурний аспект.
26. Особливості інформаційно-комунікаційного поля професійного спортивного клубу.
27. Особливості процесу комунікації у фізкультурно-спортивній організації.
28. Внутрішні комунікації спортивної організації.
29. Зовнішні комунікації спортивної організації.
30. Зростання значення комунікації в діяльності персоналу організацій у сфері фізичної культури і спорту.
31. Особливості формування інформаційно-комунікативної компетентності у спортивного менеджера.
32. Особливості застосування комунікаційних технологій у процесі підготовки спортивних менеджерів.
33. Формування інформаційно-комунікативної компетентності у спортивному ВНЗ.
34. Планування і організація діяльності оргкомітету з проведення першості (чемпіонату тощо).
35. Управління сферою фізичної культури і спорту в умовах глобалізації Стратегія планування і діяльності у сфері фізичної культури і спорту.
36. Забезпечення державних організацій спеціалістами зі спортивного менеджменту.
37. Діяльність менеджера фізкультурно-спортивної організації з подолання комунікативних бар'єрів.
38. Формування стратегії організацій у сфері фізичної культури і спорту.
39. Інноваційна спроможність і засоби підвищення конкурентноздатності організацій у сфері фізичної культури і спорту.
40. Вибір стратегії і досягнення конкурентної переваги підприємств в сфері фізичної культури і спорту.
41. Інноваційність бізнес-планування в сфері фізичної культури і спорту.

42. Особливості ділової культури США, Японії, країн Європи (Росії тощо).
43. Крос-культурна взаємодія в міжнародному підприємстві в сфері фізичної культури і спорту.
44. Міжкультурна комунікація в спортивній діяльності.
45. Особливості корпоративного управління в сфері фізичної культури і спорту: світовий досвід.
46. Управління організаціями в сфері фізичної культури і спорту: крос-культурний аспект.
47. Особливості української (російської, французької, американської тощо) культури праці і управління.
48. Глобалізація і спортивний менеджмент.
49. Особливості організації підприємств сфери фізичної культури і спорту в різних країнах світу.
50. Особливості управління та стиль керівництва на підприємствах і організаціях сфери фізичної культури і спорту.
51. Лідерство і групові ролі у спортивному менеджменті.
52. Інноваційні підходи у роботі з клієнтами організацій сфери фізичної культури і спорту.

Додаток Б4

**Тематика магістерських дипломних робіт
для студентів спеціалізації «Менеджмент і маркетинг у спорті»**

1. Шляхи підвищення якості фізкультурно-спортивних послуг (на прикладі фізкультурно-спортивної організації).
2. Проблеми фінансового забезпечення олімпійського спорту наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть.
3. Комерціалізація та її вплив на розвиток сучасного олімпійського спорту.
4. Джерела фінансування професійних спортивних клубів (на прикладі виду спорту).
5. Управління маркетинговою діяльністю фізкультурно-оздоровчої організації.
6. Основні напрями маркетингової діяльності організацій професійного спорту.
7. Управління маркетингом спортивних змагань (на прикладі виду спорту).
8. Спонсорство як фактор розвитку виду спорту (на прикладі виду спорту).
9. Роль спонсорства у підготовці та проведенні Ігор Олімпіад.
10. Основні напрями господарської діяльності фізкультурно-оздоровчого клубу.
11. Господарська діяльність спортивної споруди в умовах ринку.
12. Підприємницька діяльність фізкультурно-спортивної організації (на прикладі виду спорту).
13. Нормативно-правове забезпечення діяльності спортивної федерації (на прикладі виду спорту).
14. Інноваційні підходи у роботі з клієнтами спортивних організацій.
15. Особливості публік рілейшнз в сфері фізичної культури і спорту.

16. Глобальні комунікації і менеджмент в спортивних організаціях: крос-культурний аспект.
17. Особливості організації підприємств сфери фізичної культури і спорту в різних країнах світу.
18. Планування і організація діяльності оргкомітету з проведення першості (чемпіонату тощо).
19. Управління сферою фізичної культури і спорту в умовах глобалізації.
20. Стратегія планування і діяльності у сфері фізичної культури і спорту.
21. Забезпечення державних організацій спеціалістами зі спортивного менеджменту.
22. Діяльність менеджера спортивної організації з подолання комунікативних бар'єрів.
23. Формування стратегії спортивних організацій.
24. Інноваційна спроможність і засоби підвищення конкурентноздатності спортивних організацій.
25. Вибір стратегії і досягнення конкурентної переваги підприємств у сфері фізичної культури і спорту.
26. Інноваційність бізнес-планування у сфері фізичної культури і спорту.
27. Особливості ділової культури США, Японії, країн Європи (Росії тощо).
28. Міжкультурна комунікація у спортивній діяльності.
29. Особливості корпоративного управління у сфері фізичної культури і спорту: світовий досвід.
30. Управління спортивними організаціями: крос-культурний аспект.
31. Особливості української (російської, французької, американської тощо) культури праці і управління.
32. Глобалізація і спортивний менеджмент.

Додаток В

Зразок оформлення завдання на дипломну роботу

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ СПОРТУ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ І ЕКОНОМІКИ СПОРТУ

Освітній ступінь: «Бакалавр» («Спеціаліст», «Магістр»)

Спеціальність: «Фізична культура і спорт»
спеціалізація «Менеджмент у спортивній діяльності»

(для освітнього ступеня «Бакалавр»);

Спеціальність: «Фізична культура і спорт»
спеціалізація «Менеджмент і маркетинг у спорті»

(для освітнього ступеня «Спеціаліст»);

Спеціальність: «Фізична культура і спорт»
спеціалізації «Менеджмент і маркетинг у спорті»,

«Менеджмент і логістика у спорті»

(для освітнього ступеня «Магістр»)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____
_____ 20__ року

**ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТУ**

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) _____

керівник проекту (роботи) _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені рішення кафедри менеджменту і економіки спорту

від «__» _____ 20__ року, протокол № _____

2. Строк подання студентом проекту (роботи) _____

3. Вихідні дані до проекту (роботи) _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

_____

_____

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка

Студент _____
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Додаток Г

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ І ЕКОНОМІКИ СПОРТУ

КУРСОВА РОБОТА

з _____
(назва дисципліни)

на тему: _____
_____

Студента (ки) _____ курсу _____ групи
напряму підготовки _____
спеціальності _____
_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____
_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Київ 20 __ (рік)

Додаток Д

Зразок оформлення титульної сторінки дипломної роботи

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ СПОРТУ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ І ЕКОНОМІКИ СПОРТУ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до дипломної роботи
освітнього ступеня «Бакалавр» («Спеціаліст», «Магістр»)
на тему

« _____ »

Виконав: студент _____ курсу, групи _____
спеціальності «Фізична культура і спорт»
спеціалізації «Менеджмент у спортивній діяльності»
(«Менеджмент і маркетинг у спорті»,
«Менеджмент і логістика у спорті»)

_____
(прізвище та ініціали)

Керівник _____
(прізвище та ініціали)

Рецензент _____
(прізвище та ініціали)

Київ 20 ____ (рік)

Зразок оформлення змісту курсової (дипломної) роботи

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ (за необхідністю).....	3
Вступ	4
Розділ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ	9
1.1. Назва підрозділу	9
1.1.1. Назва пункту	9
1.1.2. Назва пункту	14
1.2. Назва підрозділу	20
1.2.1. Назва	20
1.2.2. Назва	25
1.3. Назва	30
Висновки до розділу.....	35
Розділ 2. МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	37
2.1. Методи дослідження	37
2.2. Організація дослідження	40
Розділ 3. НАЗВА РОЗДІЛУ	45
3.1. Назва підрозділу	45
3.1.1. Назва пункту	45
3.1.2. Назва пункту	55
3.2. Назва підрозділу	60
3.2.1. Назва	60
3.2.2. Назва	66
3.3. Назва	76
Висновки до розділу.....	80
Практичні рекомендації	81
ВИСНОВКИ.....	83
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	85
ДОДАТКИ	96

Приклади оформлення бібліографічного опису робіт

(згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<p>1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. – Львів : Свічадо, 2006. – 307 с. – (Джерела християнського Сходу. Золотий вік папристики IV–V ст.; № 14).</p> <p>2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. – К. : Ін-т математики, 2006. – 111 с. – (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59).</p> <p>3. Матюх Н. Д. Що дорожче срібла-золота / Наталія Дмитрівна Матюх. – К. : Асамблея діл. кіл : Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. – 311 с. – (Ювеліри України ; т. 1).</p> <p>4. Шкляр В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. – Львів : Кальварія, 2005. – 196, [1] с. – (Першотвір).</p>
Два автори	<p>1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. – К. : Києво-Могилян. акад., 2005. – 397, [1] с. – (Бібліотека наукового щорічника «Україна дипломатична» ; вип. 1).</p> <p>2. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. – К. : Прецедент, 2006. – 93 с. – (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11).</p> <p>3. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. – Львів : Растр-7, 2007. – 375 с.</p>
Три автори	<p>1. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. – Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. – XLIII, 265 с.</p>
Чотири автори	<p>1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. – К. : НДІ «Укראгропромпродуктивність», 2006. – 106 с. – (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи).</p> <p>2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздєв,</p>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогач, М. М. Сердюк. – К. : Вища освіта, 2006. – 478, [1] с. – (ПТО: Професійно-технічна освіта).
П'ять і більше авторів	1. Психологія менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Лушихина І. М. і др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. – [3-е изд.]. – Х. : Гуманитар. центр, 2007. – 510 с. 2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. – К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. – 115 с. – (Серія «Формування здорового способу життя молоді» : у 14 кн., кн. 13).
Без автора	1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. – К. : Грані-Т, 2007. – 119 с. – (Грані світу). 2. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упорядкув., ст, пер. і прим. В. О. Шевчук]. – К. : Грамота, 2007. – 638, [1] с. 3. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця XIX – початку XX століття : [антологія / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. – К. : Грані-Т, 2007. – 190, [1] с. 4. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб. наук. праць / наук. ред. Каліушенко В. та ін.]. – Чернівці : Рута, 2007. – 310 с.
Багатотомний документ	1. Історія Національної академії наук України, 1941–1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.]. – К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007– .– (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 2 : Додатки – 2007. – 573, [1] с. 2. Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. – Львов : НТЦ «Леонорм-Стандарт», 2005– .– (Серия «Нормативная база предприятия»). Т. 1. – 2005. – 277 с. 3. Дарова А. Т. Неисповедимы пути Господни... : (Дочь врага народа) : трилогия / А. Дарова. – Одесса : Астропринт, 2006– .– (Сочинения : в 8 кн. / А. Дарова ; кн. 4). 4. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. – Х. Право, 2002 – .– Т. 4: Косвенные налоги. – 2007. – 534 с. 5. Реабілітовані історією. Житомирська область : [у 7 т.]. – Житомир : Полісся, 2006– .– (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: Тронько П. Т. (голова) [та ін.]). Кн. 1 / [обл. редкол.: Синявська І. М. (голова) та ін.]. – 2006. – 721, [2] с.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	6. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. – К. : НТУУ «КПІ», 2006. – 125 с.
Матеріали конференцій, з'їздів	<p>1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників [“Молодь України і аграрна реформа”], (Харків, 11–13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. – 167 с.</p> <p>2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. – К. : ІСОА, 2002. – 147 с.</p> <p>3. Матеріали ІХ з'їзду Асоціації українських банків, 30 червня 2000 р. інформ. бюл. – К. : Асоц. укр. банків, 2000. – 117 с. – (Спецвип.: 10 років АУБ).</p> <p>4. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6–9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. Ред. В. Т. Трошенко. – К. : НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. – С. 559–956, XIII, [2] с. – (Ресурс 2000).</p> <p>5. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій : зб. наук. праць / наук. ред. В. І. Моссаковський. – Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. – 215 с.</p> <p>6. Ризикологія в економіці та підприємстві : зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27–28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ. податк. адмін. України [та ін.]. – К. : КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. – 452 с.</p>
Препринти	<p>1. Шилев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шилев Б. А., Воеводин В. Н. – Х. ННЦ ХФТИ, 2006. – 19 с. – (Препринт / НАН України, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ 2006-4).</p> <p>2. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. – Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. – 7, [1] с. – (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).</p>
Депоновані наукові праці	1. Социологическое исследование малых групп населения / В. И. Иванов [и др.] ; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. – М., 2002. – 110 с. – Деп. в ВИНИТИ 13.06.02, № 145432.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	2. Разумовский, В. А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев. – М., 2002. – 210 с. – Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 15.02.02, № 139876.
Словники	1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. – Х. : Халімон, 2006. – 175, [1] с. 2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / 3. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. – К. : Європ. ун-т, 2007. – 57 с. 3. Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. – К. : Карпенко, 2007. – 219 с. 4. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. – 2-ге вид., оновл. – К. : К.І.С., 2006. – 138 с.
Атласи	1. Україна : екол.-геогр. атлас : присвяч. всесвіт. дню науки в ім'я миру та розвитку згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.]; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.]. – / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.]. – К. : Варта, 2006. – 217, [1] с. 2. Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посіб. для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. – 2-ге вид., розшир. та доповн. – Дніпропетровськ : Пороги, 2005. – 218 с. 3. Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. – Х. : Ранок, 2005. – 96 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань). 2. Медична статистика статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. – К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. – 459 с. – (Нормативні директивні правові документи). 3. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007. – Офіц. вид. – К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України, 2007. – VI, 74 с. – (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція).
Каталоги	1. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. – Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт, 2006– . – (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 5. – 2007. – 264 с. Т. 6. – 2007. – 277 с.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. – Львів : Новий час, 2003. – 160 с. 3. Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. – [Суми : Унів. кн., 2003]. – 11 с. 4. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Горницкая И. П., Ткачук Л. П. – Донецк : Лебедь, 2005. – 228 с.
Бібліографічні показники	1. Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / О. Куц, О. Вацеба. – Львів : Укр. технології, 2007. – 74 с. 2. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997–2005 роки / [уклад. Кириш Б. О., Потлань О. С.]. – Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 11 с. – (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).
Дисертації	1. Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. – К., 2005. – 276 с.
Автореферати дисертацій	1. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування” / І. Я. Новосад. – Тернопіль, 2007. – 20, [1] с. 2. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 „Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології” / Нгуен Ші Данг. – К., 2007. – 20 с.
Авторські свідоцтва	1. А. с. 1007970 СССР, МКИ ³ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). – № 3360585/25–08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.
Патенти	1. Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК ⁷ Н 04 В 1/38, Н 04 J 13/00. Приемопередаточное устройство / Чугаева В. И.; заявитель и патентообладатель Воронеж. науч.-исслед. ин-т связи. – № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. № 23 (II ч.).
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 6. – С. 15–18, 35–38.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	<p>2. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // <i>Бібліотечний вісник</i>. – 2006. – № 6. – С. 14–17.</p> <p>3. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов – основа інтелектуалізації комп'ютерних технологій / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // <i>Системні дослідження та інформаційні технології</i>. – 2007. – № 1. – С. 39–61.</p> <p>4. Ма Шуїн Проблеми психологічної підготовки в системі фізкультурної освіти / Ма Шуїн // <i>Теорія та методика фізичного виховання</i>. – 2007. – № 5. – С. 12–14.</p> <p>5. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // <i>Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України</i>. – 2007. – № 1. – С. 25–29.</p> <p>Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // <i>Банки та банківські системи</i>. – 2007. – Т. 2, № 2. – С. 13–20.</p> <p>7. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // <i>Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка : (нарис з новітнього укр. письменства) : статті / Микола Зеров</i>. – Дрогобич, 2007. – С. 245–291.</p> <p>8. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // <i>Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф., 3–5 окт. 2007 г. : тезисы докл.</i> – Х., 2007. – С. 33.</p> <p>9. Чорний Д. Миське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д. М. Чорний // <i>По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України : (кінець XIX–початок XX ст. / Д. М. Чорний</i>. – Х., 2007. – Розд. 3. – С. 137–202.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. мед. вузів III–IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чусв. – 80 Min / 700 MB. – Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. – (Бібліотека студента-медика) – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. – Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000. – Назва з контейнера.</p> <p>2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису</p>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	<p>З. населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. – К. : CD-вид-во «Інфодиск», 2004. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. – (Всеукр. перепис населення, 2001). – Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. екрану.</p> <p>Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003”) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник – 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу до журн. : http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm.</p>

Додаток Л

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ (РОБОТИ)**

Направляється студент _____ до захисту
(прізвище та ініціали)
ДИПЛОМНОГО проекту (роботи)
за напрямом підготовки _____
спеціальністю _____
(шифр і назва спеціальності)
на тему _____
(назва теми)

Дипломний проект (робота) і рецензія додаються.

Декан факультету _____

Довідка про успішність

_____ за період навчання в університеті, на факультеті _____ (прізвище та ініціали студента)
з 20__ року до 20__ року повністю виконав навчальний план за напрямом підготовки (спеціальністю) з таким розподілом оцінок за:
національною шкалою: «відмінно» _____ %, «добре» _____ %, «задовільно» _____ % ;
шкалою ECTS: A _____ % ; B _____ % ; C _____ % ; D _____ % ; E _____ %.

Секретар факультету _____
(підпис) (прізвище та ініціали студента)

Висновок керівника дипломного проекту (роботи)

Студент (ка) _____
(підпис)

Керівник проекту (роботи) _____
(підпис)

« _____ » _____ 20__ року

Висновок кафедри про дипломний проект (роботу)

Дипломна робота розглянута. Студент (ка) _____
(прізвище та ініціали)

допускається до захисту даної роботи в Державній атестаційній комісії.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

« _____ » _____ 20__ року

Навчально-методичне видання

Свген Вікторович ІМАС
Юрій Петрович МІЧУДА
Сергій Вікторович СВИСТУНОВ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ КУРСОВИХ, БАКАЛАВРСЬКИХ
ТА МАГІСТЕРСЬКИХ ДИПЛОМНИХ РОБІТ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ**

**спеціальності «Фізична культура і спорт»
спеціалізацій «Менеджмент у спортивній діяльності»,
«Менеджмент і маркетинг у спорті»,
«Менеджмент і логістика у спорті»**

Редактор – Ольга Лях-Породько
Коректор – Любов Дименко
Комп'ютерна верстка – Алла Коркішко

Формат 60×84/₁₆. Ум. друк. арк. 2,79.
Наклад 300 пр. Зам. №

Національний університет фізичного виховання і спорту України,
видавництво «Олімпійська література»
Україна, 03680, Київ-150, вул. Фізкультури, 1

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4763 від 26.08.2014 р.

202